

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **T.**, s. r. o., **O.**, **T.**, zast. **J.**, advokátom, **Š.**, **B.**, proti žalovanému: **F.**, **A.**, **T.**, zast. **J.**, advokátkou, **K.**, **T.**, **o zaplatenie 1 826 986,- Sk s prísl.**, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 21. 12. 2005 č. k. 19 Cb 67/2001-300, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 21. 12. 2005 č. k. 19 Cb 67/2001-300 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** súdu I. stupňa na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trnave napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1 826 986,- Sk s 0,05% úrokom z omeškania z presne uvedenej sumy a dátumom od kedy sa úrok počíta a nahradiť mu trovy konania vo výške 169 660,- Sk na účet jeho právneho zástupcu.

Podľa odôvodnenia rozsudku žalobca sa v konaní domáhal voči žalovanému zaplatenia 1 826 986,- Sk s príslušenstvom ako pohľadávky vzniknutej z dodávok tovaru realizovaných medzi štátnym podnikom M. a žalovaným vyfakturovanej spolu 73 faktúrami splatnými v období od 11. 10. 1999 do 15. 02. 2001, ktorú nadobudol na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 05. 03. 2001 s obchodnou spoločnosťou V., s. r. o. Poukazoval na to, že postupca V., s. r. o. pohľadávku nadobudol od dodávateľa M., š. p. zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 23. 01. 2001, a že žalovaný mu neposkytol ani čiastočné plnenie napriek oznámeniu postupcu o postúpení pohľadávky vykonanom v súlade s ustanovením § 526 Obč. zák. i predžalobnej výzve na jej úhradu.

Za nespornú a preukázanú mal existenciu uplatnenej pohľadávky i jej výšku. Námietku žalovaného týkajúcu sa neplatnosti zmluvy s dodávateľom z dôvodu porušenia zákona o verejnom obstarávaní, považoval s odvolaním sa na zákon č. 263/1999 Z. z. účinný od 01. 01. 2000 za relatívnu, ktorej sa žalovaný nedovolal, teda za nedôvodnú. Konštatoval, že v oboch prípadoch postúpenia pohľadávok došlo v súlade s § 526 Obč. zák. k oznámeniu postúpenia pohľadávok, čím bola bez ďalšieho založená aktívna legitimácia postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky. Súd tiež zistil, že zmluvu o postúpení pohľadávky podpísal za postupcu oprávnený konateľ spoločnosti zapísaný v obchodnom registri.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku sa odvolal žalovaný a vytýka mu nesprávne právne posúdenie veci.

Uvádza, že súd 1. stupňa pokiaľ ide o otázku rozporu so zákonom o verejnom obstarávaní posúdil vec podľa novely účinnej od 01. 01. 2000, zatiaľ čo ju mal posúdiť podľa znenia účinného do 31. 12. 1999, ktoré výslovne v ust. § 24a v nadväznosti na ust. § 3 ods. 1 a 2 zákona, uvádza, že zmluva uzavretá v rozpore so zákonom, je neplatná.

Opätovne tvrdí, že medzi pôvodným veriteľom a žalovaným dlžníkom došlo k poskytnutiu plnenia a jeho prijatiu bez právneho dôvodu podľa § 451 a nasl. Obč. zák. Tvrdí, že súd 1. stupňa nesprávne právne posúdil vec v súvislosti s uplatnením nárokov žalobcu, titulom bezdôvodného obohatenia, keď neaplikoval ust. § 107 ods. 1 Obč. zák., pretože k zmene petitu žaloby došlo po uplynutí príslušnej premlčacej lehoty.

Žalobca vo svojom stanovisku k odvolaniu žalovaného navrhol rozsudok súdu 1. stupňa ako vecne správny v zmysle § 219 O. s. p. potvrdiť.

Keďže odvolací súd rozsudkom zo dňa 04. 10. 2006 č. k. 2 Obo 191/2006-324 napadnutý rozsudok súdu 1. stupňa zmenil tak, že žalobu zamietol s odôvodnením, že žalobca nie je vo veci aktívne legitimovaný, pretože pohľadávka, od nadobudnutia ktorej postúpením odvodil svoju aktívnu legitimáciu, nesplnila náležitosti pojmu pohľadávka, lebo nebola splnená podmienka existencie dlhu na strane dlžníka, žalobca podal vo veci dovolanie a dovolací súd uznesením zo dňa 30. 04. 2009 sp. zn. 1 Obdo V 9/2007 rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. V tomto rozhodnutí dovolací súd vyslovil záväzný právny názor v znení „Pohľadávku možno postúpiť, aj keď je predmetom

neskončeného občianskeho súdneho konania. Prípadné obmedzenia musia vyplývať zo zákona alebo rozhodnutia príslušného orgánu.“

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal opätovne odvolanie podľa § 212 ods. 1 a 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že je dôvodné.

Po preskúmaní veci v jej merite v súvislosti s napadnutým rozsudkom a jeho odôvodnením uzavrel, že súd 1. stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenia právnych predpisov a nedostatočne zistil skutkový stav, čo je dôvod na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p.

Súd 1. stupňa posúdil uplatnený nárok na zaplatenie kúpnej ceny podľa § 447 Obch. zák., pričom vychádzal z existencie kúpnej zmluvy uzavretej ústne, pretože žalobca písomnú kúpnu zmluvu, nedoložil. Výšku uplatnenej pohľadávky považoval za nespornú s odvolaním sa na list žalovaného zo dňa 04. 04. 2001, v ktorom tento prejavil snahu uhradiť záväzok po doriešení otázky výšky pohľadávky, námietku žalovaného o neplatnosti zmluvy z dôvodu porušenia zákona o verejnom obstarávaní posúdil ako nedôvodnú a napriek tomu, že žalobca v priebehu konania právne kvalifikáciu svojho nároku (z dodávok realizovaných pred 01. 01. 2000) zmenil na bezdôvodné obohatenie, nárok posúdil ako uplatnený nárok na zaplatenie kúpnej ceny podľa § 409 a nasl. Obch. zák.

Odvolací súd konštatoval, že napadnutý rozsudok i jeho odôvodnenie, sa zakladá na dvoch zásadných pochybeniach súdu. Prvé sa týka vedenia konania a právneho posúdenia veci. Spočíva v tom, že súd hneď na začiatku konania nevzal do úvahy právnu povahu pôvodného veriteľa uplatnenej pohľadávky a žalovaného, z čoho by mu nevyhnutne vyplynul záver, že uplatnenú pohľadávku treba predovšetkým právne posúdiť podľa ust. § 281 a nasl. Obch. zák. spresnených zákonom o verejnom obstarávaní v znení zák. č. 263/1993 Z. z. a zák. č. 263/1999 Z. z. Po zistení, že písomný dôkaz o uzavretí zmluvy o dodávkach fakturovaných liečiv a liečebných pomôcok cit. zákonom predpísaným spôsobom formou návrhu zmluvy a oznámenie jej akceptácie, žalobca nemôže predložiť, pretože právny predchodca žalobcu a žalovaný cit. zákonné ustanovenie nerešpektovali, mal zistiť, či porušenie citovaných ustanovení v danom prípade neznamená dokonca neplatnosť prípadnej inej formy zmluvy a vysloviť dôsledky tejto skutočnosti. Ďalej mal súd trvať na tom, aby žalobca buď preukázal písomnú rámcovú zmluvu, od ktorej sa odvíjali konkrétne fakturované dodávky alebo, ak ani táto neexistovala, aby preukázal a doložil ohľadne každej predloženej

faktúry príslušnú objednávku tovaru, jeho dodanie a prevzatie. Zachovanie toho postupu sa malo odraziť v odôvodnení rozsudku. Pokiaľ žalobca existenciu zmlúv resp. objednávok všetkého predloženými faktúrami vyúčtovaného tovaru nedoložil, mal súd vyvodiť dôsledky z tohto, že neuniesol dôkazné bremeno.

Keďže súd vychádzal pri svojom závere, že pohľadávky existujú z listu žalovaného zo dňa 04. 04. 2001 a považuje ho za uznanie pohľadávky čo do základu i výšky, žalovaný túto jeho interpretáciu poprel na pojednávaní dňa 08. 08. 2001 a namietol, že išlo len o potvrdenie, že faktúry sa u neho nachádzajú. Súd túto dôležitú námietku žalovaného v odôvodnení nespomenul ani sa s ňou nevysporiadal. Jeho úsudok, že uplatnená pohľadávka i jej výška boli nesporné, bol preto predčasný.

Druhé zásadné pochybenie sa týka odôvodnenia napadnutého rozsudku. Ust. § 157 ods. 2 O. s. p. podrobne opisuje jeho obsah, rozsah i spôsob ako aj to, že má byť objektívne presvedčivé. Nepochybne v tomto prípade mala na obsah, rozsah i spôsob odôvodnenia vplyv aj okolnosť, že vo veci ide v poradí už o tretí rozsudok súdu 1. stupňa. Rozhodnutie však je vždy potencionálnym konečným rozhodnutím vo veci, a preto každý rozsudok musí spĺňať náležitosti § 157 ods. 2 O. s. p.

Na tomto základe odvolací súd napadnutý rozsudok súdu 1. stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušil a vec mu v súlade s ust. § 221 ods. 2 O. s. p. vrátil na ďalšie konanie.

Úlohou súdu 1. stupňa v ďalšom konaní bude predovšetkým určiť, či účastníci predpokladanej kúpnej zmluvy porušili povinnosť uzavrieť ju zákonom o verejnom obstarávaní predpísaným spôsobom a ak ju porušili, vyvodiť z toho dôsledky. V prípade zistenia, že uplatnený nárok treba čiastočne alebo celkom posúdiť ako uplatnený z dôvodu bezdôvodného obohatenia, posúdiť ho podľa § 451 Obč. zák. a zistení, že nárok nie je premlčaný podľa § 397 Obch. zák. určiť jeho výšku. Následne potom, posúdiť obsah listu zo dňa 04. 04. 2001, zo zreteľa jeho popretia žalovaným ako uznanie pohľadávky s tým, že išlo o vyjadrenie o tom, či sa faktúry u neho nachádzajú zohľadniť všetky námietky vznesené v odvolaní žalovaného a znovu vo veci rozhodnúť rozsudkom odôvodneným v súlade s ust. § 157 ods. 2 O. s. p.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 224 ods. 3 O. s. p. súd 1. stupňa v novom rozhodnutí vo veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 09. septembra 2009

JUDr. Jozef Štefanko, v. r.

predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Štofániková